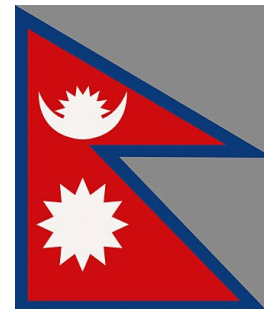

Souhrnná teritoriální informace:

Nepál

Zastupitelský úřad 26. 5. 2025 8:01

Nepál je **vnitrozemský stát** v jižní Asii. Nachází se převážně v pohoří Himaláji, ale zahrnuje také části Indoganžské nížiny. Nepál hraničí na severu s Čínou a na jihu, východě a západě s Indií.

Nepál je **multietnický, mnohojazyčný, multináboženský a multikulturní stát** s nepálštinou jako oficiálním jazykem. V Nepálu žije 30 milionů obyvatel. Nepálská populace je složena z více než 60 různých etnik a kastovních skupin, jež lze rozdělit na obyvatele tibetsko-nepálského původu a obyvatele indicko-nepálského původu. Káthmándú je hlavní a největší město země.

Nepál je **parlamentní republikou** s vícestranickým politickým systémem. V roce 2015 Nepál přijal ústavu, která upravila státní zřízení na sekulární federální parlamentní republiku rozdělenou do sedmi provincií.

Nepál je členem řady mezinárodních organizací. V hlavním městě Káthmándú sídlí sekretariát Jihoasijské asociace pro regionální spolupráci (South Asian Association for Regional Cooperation, SAARC), jejímž je Nepál zakládajícím členem. Nepál je také členem Hnutí nezúčastněných zemí (Non-Aligned Movement, NAM) a Iniciativy Bengálského zálivu pro multisektorovou a ekonomickou spolupráci (Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation, BIMSTEC).

Největším zaměstnavatelem v zemi je zemědělský sektor, který zaměstnává téměř 64 % populace. Mezi hlavní průmyslové odvětví Nepálu patří textilní průmysl, výroba cementu a cihel. Cestovní ruch také patří mezi významné odvětví nepálské ekonomiky a tvoří téměř 7,6 % HDP Nepálu. Ze zemědělských produktů jsou hlavními výrobními artikly rýže, juta, cukr a olejná semena. Největším a rozhodujícím exportním partnerem Nepálu je Indie, USA a EU. Mezi největší státy pro dovoz zboží se řadí Indie a Čína.

Tato souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. **přiakreditovaná**. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Káthmándú
Počet obyvatel	30,5 mil.
Jazyk	Nepálština
Náboženství	Hinduismus (81 %), Buddhismu (9 %), Islám (4 %) a ostatní
Státní zřízení	Parlamentní republika
Hlava státu	Ram Chandra Poudel
Hlava vlády	K. P. Sharma Oli
Název měny	Nepálská rupie (NPR)
Cestování	
Časový posun	+4,45 hod. (v létě +3,45 hod.)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	PhDr. Eliška Žigová
Ekonomický úsek	Mgr. Adam Podhola, Mgr. Eva Kopecká, Mgr. Laura Vlachová
Konzulární úsek	Mgr. Eva Chmelíková
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
2024	
Nominální HDP (mld. USD)	42,94
Hospodářský růst (%)	3,87
Inflace (%)	4,7
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu:

Federativní demokratická republika Nepál (Federal Democratic Republic of Nepal)

Prezident:

Ram Chandra Poudel (ve funkci od 12. 3. 2023)

Složení vlády:

Vláda Nepálu je jmenována prezidentem republiky a řízena předsedou vlády. Aktuální složení nepálské vlády lze dohledat na webové stránce Úřadu vlády Nepálu ([zde](#)).

Politické tendence:

Nepál je federativní parlamentní republikou s vícestranickým politickým systémem. Výkonnou moc zastává předseda vlády a jeho kabinet. Zákonodárná moc je svěřena parlamentu. Současným předsedou vlády Nepálu je K. P. Sharma Oli z **Komunistické strany Nepálu – Sjednocení Marxisté-Leninisté** (Communist Party of Nepal – Unified Marxist-Leninist, CPN – UML), který stojí v čele vládní koalice v čele s **Nepálským kongresem** (Nepali Congress, NP). **Komunistická strana Nepálu – Maoistické Centrum** (Communist Party of Nepal, Maoist Centre, CPN-MC), která byla od parlamentních voleb v roce 2022 v čele vlády, se v březnu 2024 přemístila po konci vládní koalice s CPN-UML do opozice.

Politická situace v Nepálu zůstává dlouhodobě velmi nestabilní, která se projevuje v častých změnách vládní koalice. Střídání vládních koalic včetně obsazení ministerstev, jejich neakceschopnost v prosazování nových zákonů, nekončící korupční skandály posílily negativní trendy v oslabování nepálské demokracie, demokratických institucí a federalistického uspořádání v Nepálu. Nestabilita primárně pramení z rostoucí fragmentace politických stran a vede k vysoké frustraci nepálské veřejnosti s vnitropolitickým uspořádáním. Nepálskou politickou scénou dlouhodobě charakterizuje vysoká míra korupce.

1.2 Zahraniční politika země

Oficiální linie zahraniční politiky Nepálu se řídí pravidlem **politiky nevměšování** se (z angl. non-alignment). Nepál tímto přístupem usiluje o balancování vlivu mezi sousedními velmocemi Indií a Čínou.

Indie je historicky, geograficky i kulturně nejbližším partnerem Nepálu. Vzájemné vztahy se v posledních letech pohybují na sinusoidě. Vláda bývalého předsedy vlády Deuby z Nepálského kongresu byla spíše nakloněna Indii a vzájemné vztahy mezi Nepálem a Indií do konce jeho vlády v roce 2022 posilovaly. Současný předseda vlády K. P. Oli z Komunistické strany Nepálu – Sjednocení Marxisté-Leninisté se snaží zachovat si neutrální postoj, ale ideologicky spíše tíhne k posilování vztahů s Čínou. Nepál a Indie mají stále nevyřešené pohraniční spory, které se vrací do pravidelného politického dialogu. Indie patří mezi významné poskytovatele rozvojové a humanitární pomoci Nepálu. Mezi aktuální bilaterální témata patří správa hranic, konektivita, obchodní a ekonomická spolupráce, energetika a vodní zdroje a vzdělávání.

Čína se řadí po Indii mezi hlavní zahraničně-politické partnery Nepálu. Čína má zájem o bližší vztahy s Nepálem a sjednocení roztříštěné Komunistické strany Nepálu. Čína se snaží v Nepálu realizovat projekty v rámci Iniciativy pásu a stezky (Belt and Road Initiative, BRI). Mezi aktuální témata pro bilaterální relaci se řadí spolupráce v oblasti obchodu, vzdělávání, rozvojové spolupráce, správy hranic, zemědělství, dopravy a civilního letectví.

Vztahy mezi Nepálem a **USA** jsou v porovnání se vztahy s Indií a Čínou spíše dynamické. Nepál schválil v roce 2022 dlouho očekávanou dohodu s americkou agenturou Millennium Challenge Corporation (MCC), která přivede do Nepálu investice ve výši 500 milionů USD na rozvoj nepálského hospodářství a společnosti. USA mají zájem o rozvoj vztahů v Nepálu v rámci své Indo-Pacifické Strategie a to především z hlediska bezpečnostní spolupráce.

Vztahy mezi **EU** a Nepálem jsou přátelské. EU je důležitým partnerem Nepálu v rozvojové spolupráci. Prioritními body spolupráce jsou vedle rozvojových programů, podpora vzdělávacího systému, správa veřejných financí, boj proti korupci, podpora občanské společnosti. Pro Nepál je velmi frustrující již léta přetrvávající zákaz letů nepálských leteckých společností do EU z bezpečnostních důvodů na straně nepálských aerolinek.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel a hustota zalidnění:

V Nepálu žije 30,55 mil. obyvatel. Hustota osídlení činí 216 obyv./km². Přes 20,6 % nepálské populace žije ve městech. Průměrný roční přírůstek je 0,98 %.

Demografické složení:

Nepálská populace je složena z více než 60 různých etnik a kastovních skupin, jež lze rozdělit na obyvatele tibetsko-nepálského původu a obyvatele indicko-nepálského původu.

Úřední jazyk:

Oficiálním jazykem je nepálština. V zemi se mluví i dalšími jazyky, mezi něž patří Maithali, Bhojpuri, Tharu, Tamang, Newar, Bajjika, Magar, Doteli, Urdu, Avadhi, Limbu, Gurung, Baitadeli.

Vyznání:

Mezi hlavní náboženství v Nepálu patří hinduismus (81,3 %), buddhismus (9 %), islám (4,4 %) a další.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Ekonomika v Nepálu se v roce 2024 stabilizovala a vykázala silnější hospodářský růst, který by měl pokračovat i v roce 2025. Vládě se podařilo během roku postupně snižovat inflaci a schodek běžného účtu, který skončil v přebytku. Nepálská ekonomika zaznamenala historicky nejvyšší příjem ze zahraničních remitencí, což se pozitivně projevilo v narůstajících devizových rezervách a celkové stabilitě veřejných rozpočtů. Nepálu se nedaří efektivně a cíleně investovat, což se projevuje v nižším ekonomickém růstu, malé produktivitě práce, nízké úrovni veřejných služeb a vysoké ekonomické emigraci, zejména mladých lidí. Nepál potřebuje přijmout strukturální ekonomické reformy s větším tlakem na liberalizaci trhu, reorganizaci státem vlastněných společností, konsolidaci bankovního sektoru a lepší připravenost pro úspěšnou graduaci z kategorie nejméně rozvinutých států v roce 2026. Slabý výkon nepálské ekonomiky byl také negativně ovlivněn vysokou mírou korupce, nepotismu a politické nestability.

Podle Mezinárodního měnového fondu (International Monetary Fund, IMF) zaznamenal Nepál ve fiskálním roce 2024 zrychlení reálného růstu HDP na 3,9 % oproti 2 % v roce 2023. V roce 2025 IMF odhaduje růst nepálské ekonomiky tempem 4,5 % HDP. Hlavním hnacím motorem růstu byl sektor služeb, podpořený 30 % nárůstem příjezdů turistů, což vedlo k růstu v dopravě, ubytování a stravování. Další významné faktory přispívající k růstu zahrnovaly zvýšení produkce vodní energie o více než 450 MW a 4,3 % nárůst produkce rýže. Průměrná celková inflace v Nepálu ve fiskálním roce 2024 zpomalila na 5,4 % oproti 7,7 % v roce 2023, což bylo pod cílovou úrovní 6,5 % stanovenou Nepálskou centrální bankou (National Rastra Bank, NRB). Saldo běžného účtu bylo kladné ve výši 3,4 % HDP, což představoval nárůst oproti -1,3 % HDP v roce 2023. Celkové nepálské exporty vzrostly o 66 %, zatímco celkové importy dosáhly 910,6 milionů USD, což je nárůst o 14,2 % oproti předchozímu roku. I přes silný růst exportu zůstal obchodní deficit vysoký, s hodnotou 939,4 milionů USD v prosinci 2024.

Největším sektorem nepálské ekonomiky jsou služby, které vytváří 61,7 % HDP. Mezi největší subsektory terciálního sektoru jsou nemovitosti, obchod, doprava, komunikace a vzdělávání. Nepálská ekonomika je strukturálně stále silně závislá na sektoru zemědělství. Zemědělství tvoří 24,5 % HDP Nepálu a zaměstnává přes 65,7 % nepálské populace. Průmyslový sektor se podílí na HDP Nepálu z 13,7 %. Země je silně závislá na dovozu klíčových zboží, včetně paliv, strojů a zařízení, potravin a zemědělských produktů.

Ukazatel	2022	2023	2024	2025	2026
Růst HDP (%)	5,63	1,95	3,87	4,5	4,7
HDP/obyv. (USD/PPP)	5103	5390	5730	6050	6470
Inflace (%)	7,65	7,12	4,7	4,5	4,1
Nezaměstnanost (%)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	1,316	1,159	N/A	N/A	N/A
Import zboží (mld. USD)	13,998	12,03	N/A	N/A	N/A
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-11,937	-10,463	-10,945	-13,048	-13,69
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	29,72	29,69	29,65	29,62	29,63
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	06.VII	06.VII	06.VII	06.VII	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Stav nepálské ekonomiky nepříznivě ovlivňuje vysoká inflace, rostoucí **deficit platební bilance** a vyčerpávání **devizových rezerv**. Národní plánovací komise stanovila rozpočtový strop na 1,9 bilionu NPR pro nadcházející fiskální rok 2025-26. V první polovině roku vláda P. K. Dahala představila rozpočet ve výši 1,86 bilionu NPR, avšak nová vláda pod vedením K. P. Oliho jej v únoru snížila o 9 % na 1,69 bilionu NPR kvůli neefektivnímu využití alokovaných prostředků.

Za hlavní cíle rozpočtu vláda K. P. Oliho označila zvýšení výroby, produktivity a zaměstnanost, podporu investic a růstu, rozvoj lidských zdrojů, snižování ekonomických nerovností a chudoby a zefektivnění poskytování veřejných služeb. Co se týče priorit rozpočtu, vláda počítá ve schváleném rozpočtu s reformami a podporou ekonomického sektoru, budování průmyslové infrastruktury, zejména v sektoru zemědělství, energetice a IT, podporou sociálního sektoru, zejména vzdělávání a zdravotnictví, podporu inkluze a sociálního zabezpečení a zlepšení správy veřejných služeb.

Veřejný dluh Nepálu nyní činil v roce 2024 celkem 2 434,09 mld. NPR (18,2 mld. USD), což odpovídá 42,6 % HDP, oproti 30,2 % v roce 2018–19. V nepálském fiskálním roce 2023–24, který skončil v polovině července, vynaložila vláda přibližně třetinu svých příjmů na splácení dluhů. Celkem bylo na dluhovou službu použito 305,37 mld. NPR (2,28 mld. USD), což představovalo 29 % celkových vládních příjmů.

Nepál zaznamenal historicky nejvyšší úroveň devizových rezerv, které v polovině října dosáhly 16,6 miliardy USD, což představuje nárůst o 8,7 % oproti polovině července. Tyto rezervy jsou dostatečné k pokrytí 14,6 měsíce očekávaného dovozu zboží a služeb. Růst rezerv byl podpořen zejména silným přílivem remitencí a zvýšenými příjmy z turistického sektoru.

Veřejné finance	2024
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-2,6
Veřejný dluh (% HDP)	42,6 %
Bilance běžného účtu (mld. USD)	0,666
Daně	2025
PO	5 %
FO	15 - 25 %
DPH	13 %

2.3 Bankovní systém

Bankovní sektor v Nepálu stále podléhá přísné státní kontrole, byť jeho deregulace formálně proběhla už v 90. letech 20. století. Centrální bankou je **Nepal Rastra Bank**. V Nepálu působí k lednu 2025 celkem 20 komerčních bank spolu s 17 rozvojovými bankami a 17 finančními společnostmi. Největší podíl na finančním sektoru mají komerční banky. Tento počet nezahrnuje mikrofinanční instituce, spořitelny a úvěrové družstva, nevládní organizace a další instituce, které plní mnoho funkcí bank a finančních institucí. Naproti tomu mnoho oblastí země v důsledku špatné infrastruktury a náročného terénu **nemá přístup k finančním službám**. Studie UNCDF z roku 2015 uvádí, že 61 % obyvatel Nepálu mělo přístup k formálním finančním službám (40 % k formálnímu bankovníctví).

Bankovní sektor v Nepálu je relativně zdravý, ačkoliv je fragmentovaný. Dohled nad bankovním sektorem je slabý kvůli politickému vlivu. Vláda doufá, že posílí bankovní systém snížením počtu menších bank a aktivně podporuje konsolidaci komerčních bank. V současné době jich je 20, zatímco v roce 2012 jich bylo 78. Mnoho bank má své pobočky v hlavním městě Káthmándú a ve velkých městech jižního Nepálu. Existují také velké družstevní banky, které neřídí ne Centrální banka, ale ministerstvo zemědělství, správy půdy a družstev.

2.4 Daňový systém

Nepálský **daňový systém** v podstatě odpovídá britskému modelu s malými změnami. V zemi se vybírá spotřební daň, daň z přidané hodnoty (13 %), daň z příjmu (15 % a 25 %), korporátní daň (5 %), daň ze mzdy (od 1 % do 36 %), daň z motorových vozidel a další specifické daně.

Vláda v roce 2018 deklarovala chystanou masivní **změnu daňové sazby** a rozšíření daňové sítě. Zavedla další platové třídy v oblasti daně z příjmů. Jednotlivci nemusí platit daň z příjmů do výše 350 000 NRP za rok. Limit pro manželské páry činí 400 000 NRP ročně. Osoby s příjmem do 450 000 NRP a páry s příjmem do 500 000 NRP musí zaplatit 15 % daň z příjmů. Osoby a páry s vyšším příjmem platí 25 % daň z příjmů. Vláda zvýšila prahovou hodnotu a zároveň zavedla 10 % daň pro osoby, které zatím neplatily daň. Daň z příjmů je druhým největším zdrojem příjmů po DPH.

Více informací lze nalézt na stránkách Nepálského daňového a finančního úřadu: www.ird.gov.np/www.ird.gov.np/

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Zahraniční obchod mezi ČR a Nepálem je téměř **zanedbatelný**. Saldo vzájemného obchodu bylo v roce 2024 mírně vyšší než v roce 2023. Vzájemná obchodní bilance byla přesto záporná. Export zboží byl zaměřen nejvíce na zboží v kategorii reaktory, kotle, přístroje elektronického záznamu, zboží skleněné a optické přístroje. Mezi nejvyšší dovozní položky patřily oděvy a oděvní výrobky, nářadí a potravinové produkty.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z ČR (mld. CZK)	0,05	0,17	0,08	0,09	0,11
Export do ČR (mld. CZK)	0,27	0,04	0,07	0,05	0,04
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,22	-0,13	-0,01	-0,04	-0,07

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
714	Stroje, motory neelektrické (ne turbíny, motory píst.)	31	27,50
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	20	17,74
747	Kohouty, ventily aj. armatury pro potrubí, kotle ap.	11	9,76
598	Výrobky chemické různé j. n.	11	9,76
874	Přístroje měřicí, kontrolní, analyzační, řídicí j. n.	6	5,32

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
842	Oděvy a prádlo dámské, dívčí (ne pletené, háčkované)	9	21,36
098	Výrobky, přípravky jedlé j. n. (omáčky, kečup, ocet ap.)	7	15,99
714	Stroje, motory neelektrické (ne turbíny, motory píst.)	5	10,81
845	Součásti oděvní z materiálu textilního i pletené ap.	4	9,64
831	Potřeby cestovní (kufry, aktovky, kabelky, vaky aj.)	2	4,65

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Nepál se řadí mezi tzv. nejméně rozvinuté státy světa (Least Developed Countries, LDC) a ve vztahu k EU spadá pod preferenční režim „Everything But Arms“. Saldo obchodní bilance s EU je **záporné** a pro rok 2024 činilo 127 milionů EUR. EU dováží z Nepálu především textil a vyváží stroje, dopravní zařízení a chemikálie.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import z EU (mil. EUR)	127,84	196,07	206,46	263,89	217
Export do EU (mil. EUR)	53,64	70,69	94,36	100,5	90,5
Saldo s EU (mil. EUR)	-74,2	-125,38	-112,11	-163,39	-126,5

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Data o obchodních vztazích se zeměmi mimo EU nejsou pro rok 2024 dostupná.

	2020	2021	2022	2023	2024
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	8830,32	14302,38	N/A	N/A	N/A
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	731,9	1445,39	N/A	N/A	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-8098,42	-12857	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Za prvních deset měsíců ve fiskálním roce 2024/2025 bylo potvrzeno 576 projektů ve formě přímých zahraničních investic (Foreign Direct Investment, FDI) do Nepálu ve výši 419 milionů dolarů.. Oproti předchozímu fiskálnímu roku 2023/2024 došlo k nárůstu o 92 %. Vysoký nárůst je připisován zejména zefektivnění vládní politiky a zjednodušení podmínek pro zahraniční investory. Hlavními investory byli Indie, Čína, přičemž Čína dominovala s příslibem největších investic. Sektorové rozložení investic směřovalo primárně do cestovního ruchu do služeb do výroby IT a infrastruktury.

Nepálská vláda implementovala několik nových zákonů a pobídek na podporu zahraničních investic. V dubnu 2024 novelizovala celkem 9 zákonů o půdě, o partnerství veřejného a soukromého sektoru a investicích, o zahraničních investicích a transferu technologií, o průmyslových podnicích z roku 2020 s cílem odstranění legislativních bariér pro snazší příliv FDI. Jednou z významných změn bylo zavedení automatizovaného systému pro schvalování investic až do výše 500 milionů NPR (přibližně 37,6 milionu USD), který usnadňuje a zjednodušuje proces pro zahraniční investory. Tento systém umožňuje zahraničním investorům získat předběžné schválení online, což zjednodušuje a urychluje celý proces. Další změny zahrnovaly odstranění limitu pro minimální investice v sektoru informačních technologií a usnadnění směnných pravidel pro společnosti vyvážející IT služby.

Problémy, jako je nedostatečná investiční klima, politická nestabilita a celosvětová recese, omezují příliv FDI do země. ČR neevokuje žádné větší FDI z Nepálu do ČR.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

V roce 1996 byla uzavřena Smlouva o spolupráci mezi EU a Nepálem. Na základě této byla vytvořena dvouletá smíšená komise mezi Nepálem a EU. Od roku 2018 se smíšená komise schází každoročně.

Smlouvy s ČR

- 1 Dohoda o spolupráci mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky a Ministerstvem financí vlády Nepálu (podepsána v Káthmándú dne 29. 1. 2015 a vstoupila v platnost 1. 3. 2016)
- 1 Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a Královskou vládou Nepálu o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy (podepsána v Káthmándú dne 1. 3. 1979 a vstoupila v platnost 1. 3. 1979)

3.4 Rozvojová spolupráce

EU je největším rozvojovým partnerem Nepálu. Prioritními body spolupráce jsou programy na rozvojovou spolupráci v oblasti zelené ekonomiky, podpory vzdělávacího systému, zemědělství a rozvoje venkova, občanské společnosti, lidských práv, demokracie a právního státu, životního prostředí a změny klimatu, udržitelného rozvoje a humanitární pomoci. EU naplňuje své cíle v rámci naplňování šestiletého **Indikativního programu v Nepálu 2021-2026 (MIP)**.

Jedním z projektů v roce 2022 bylo otevření nových sanitačních a hygienických jednotek na hlavních pozemních hraničních přechodech v provincii Sudurpashchim. V reakci na **silné zemětřesení**, které zasáhlo západní Nepál na začátku dubna a května 2023, Evropská unie poskytla Nepálu 2 miliony eur na humanitární pomoc. Více informací o aktuálních projektech lze dohledat na webové stránce Delegace EU v Nepálu: https://www.eeas.europa.eu/delegations/nepal_en?s=237

MZV ČR podpořila v rámci **agendy rozvojové spolupráce** v Nepálu v roce 2022 jeden malý lokální projekt, který měl za cíl podpořit podnikání žen v rurální oblasti Nepálu a zvýšit jejich digitální gramotnost prostřednictvím školení v nově vybavené počítačové učebně místního centra pro ženy a děti. V roce 2024 MZV ČR nepodpořilo v Nepálu žádný malý lokální projekt.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Nepál **není** do MOP zahrnut.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Ačkoliv se obchodní etika stále více blíží standardům platným v Evropě a USA, mohou se čeští podnikatelé setkat s řadou odlišností, které vyplývají z jiných kulturně-sociálních podmínek a obchodních zvyklostí.

4.2 Oslovení

Tituly jsou velmi důležité a je nejlepší oslovit partnery přímo pomocí jejich profesního titulu nebo oslovením pane nebo paní následovaného příjmením. Pro zahájení komunikace je běžné potřesení rukou. Osobní komunikace je vždy efektivnější než dálková komunikace.

4.3 Obchodní schůzka

Schůzky se obvykle konají v kancelářích během pracovní doby, ale je také možné se setkat na oběd nebo večeři v restauraci. Nepálský čas je mnohem méně strukturovaný než v západních zemích a schůzky mohou začínat pozdě a trvat déle, než je očekáváno.

Vizitky by měly být vydány oběma rukama nebo pravou rukou, nikoli levou rukou. Je důležité přijmout vizitku s úctou a strávit chvíli jejím přečtením.

Dárky jsou obvyklé a měly by být dávány a přijímány pravou rukou nebo oběma rukama. Dárky se obvykle otevírají později a ne na místě.

Pro obchodní schůzky je vhodné konzervativní oblečení. Muži by měli nosit oblek a kravatu, zatímco ženy by měly nosit oblečení, které pokrývá ramena a kolena.

Nepálci oceňují **hierarchii**, takže je důležité mít na schůzce někoho s rozhodovací pravomocí. Velikost týmu může být různá, ale všechny věkové skupiny a obě pohlaví jsou v týmu vítány.

Není neobvyklé být pozván k někomu domů. Pokud jste pozváni, je dobré přinést malý dárek pro hostitele.

Alkohol není obvykle součástí obchodního jednání, ale může být podáván při speciálních příležitostech nebo večeřích.

Nepálské obchodní jednání je obvykle formální a zdvořilé. Je důležité ukázat úctu k starším a těm, kteří mají vyšší postavení. Nepálcům se také líbí budování osobních vztahů před obchodními jednáními.

4.4 Komunikace

Osobní schůzky jsou preferovány před komunikací prostřednictvím telefonů, dopisů nebo e-mailů. Při obchodních jednáních je preferována angličtina.

4.5 Doporučení

Před uzavřením obchodu by české firmy měly prověřit **registraci a bonitu svých nepálských obchodních partnerů**. Informace je možné získat na následujících kontaktech:

Nepálská obchodní komora - Nepal Chamber of Commerce (mail: chamber@wlink.com.np)

Svaz nepálských obchodních komor - The Federation of Nepalese Chambers of Commerce and Industry (mail: fncci@mos.com.np).

Rovněž doporučujeme využít k prověření obchodních partnerů či tendrů Honorární generální konzulát ČR v Káthmándú (kontakt viz níže).

4.6 Státní svátky

Seznam aktuální svátků najdete [zde](#).

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

5.1.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Geografická lokalita, orientace ekonomiky na zemědělství, geologické a klimatické podmínky zásadně ovlivňují nepálskou ekonomiku a trh. Nepál protíná prakticky pouze **jedna dálnice** (Tribhuvan Highway) vhodná pro dopravu zboží (cesta však může být uzavřena při místních nepokojích či stávkách). U námořní dopravy je jediná vhodná možnost dopravy zboží z indické Kalkaty a přes Bangladéš. Dále je možná letecká doprava zboží na mezinárodní letiště v Káthmándú nebo v Pokhaře.

Problémem jsou velice **omezené finanční možnosti nepálských dovozců**. Nedostatek finančních prostředků je zčásti kryt zahraničními zdroji, které směřují do oblasti infrastruktury, energetiky, výstavby silnic apod. Pokud české firmy chtějí vstoupit na nepálský trh, je nutná pečlivá příprava nabídkové činnosti v rámci mezinárodních konsorcií (pro mezinárodní projekty) a nabídka financování (zde je nutné zvažovat také vhodné pojištění investic).

Základem pro obchodní vztahy v Nepálu je získat a **udržet obchodní vazby s čelnými představiteli státní a podnikatelské sféry**. K prosazení na nepálském trhu je vždy potřeba schopného místního zástupce, který zná tamní podmínky a sám má dostatečnou důvěru obchodní klientely, která je relativně malá a navzájem úzce propojena. Místní obchodní zástupci obvykle za své služby požadují provizi 5 – 15 % z ceny zboží. Obchodní zástupci se hodí pro obchod se strojním zařízením, high-tech technologiemi nebo při získávání vládních zakázek a mezinárodních tendrů. Dále je možné uzavřít dohodu s výhradním distributorem, který za provizi zajistí nejen služby spojené s vlastním prodejem zboží, ale marketing a PR. Tito distributoři většinou pracují s provizí kolem 15 až 30 % ceny kontraktu.

Z hlediska obchodních aktivit je hlavním kontaktním místem **Ministerstvo průmyslu, obchodu a zásobování**, které obvykle zastupuje Nepál v realizaci zahraniční pomoci pro jednotlivé sektory nepálské ekonomiky. Nepálští podnikatelé se sdružují v Nepálské obchodní komoře (Nepal Chamber of Commerce, NCC) nebo Konfederaci nepálského průmyslu (Confederation of Nepalese Industries, CNI).

5.1.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Nepál je značně **závislý na dovozu** především strojírenského a spotřebního zboží a dále ropy určené k výrobě energie. Dovozní tarify byly nízké již v době přístupu Nepálu k WTO, takže limity na tarify, které byly WTO Nepálu dány, jsou vyšší nežli současné tarify.

V rámci dohody o volném obchodu lze výrobky vyrobené v Nepálu vyvážet na **sousední indický trh**. Současná nepálská vláda se snaží tyto aktivity podporovat a po překonání úvodních problémů vyplývajících z charakteru teritoria lze dosáhnout i zajímavých výsledků.

Výše dovozního cla je v průměru 17,7 %. DPH je 13 % a dále se na dovezené zboží do Nepálu uvaluje 5% zvláštní daň a 1,5 % místní daň. Přehled celních tarifů a daní v Nepálu lze nalézt na internetové adrese celního odboru: <http://www.customs.gov.np/en/>

Zákaz dovozu do Nepálu platí pro následující zboží:

1. Zdraví škodlivé produkty: narkotika, alkoholické nápoje s více než 60 % obsahem alkoholu
2. Zbraně a vojenský materiál (s výjimkou udělené vládní licence pro dovoz)
3. Vybavení pro telekomunikaci (wireless walkie-talkies a obdobné audio komunikační přístroje) – neplatí pro dovoz tohoto zboží s dovozní licencí udělenou vládou
4. Drahé kovy a klenoty s výjimkou povolených vládou
5. Hovězí maso a výrobky z hovězího masa

Podmínky pro dovoz zboží jsou poměrně liberální, na některé druhy zboží musí být vystavena dovozní licence. Tomuto režimu odpovídá také ochrana domácího trhu.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

V Nepálu existuje několik forem podnikání, které mohou zahraniční investoři využít, včetně samostatných podniků, společných podniků, akciových společností a dceřiných společností. Každá forma má své výhody a nevýhody:

Samostatný podnik (Private Limited Company): Tato forma podnikání je populární pro malé a střední podniky. Je omezena na 200 členů a není povinná veřejně uvádět své finanční výsledky. Je třeba splnit určité požadavky na minimální kapitál a je třeba dodržovat určité regulační požadavky.

Společný podnik (Joint Venture): Společný podnik umožňuje zahraničním investorům vstoupit na nepálský trh s místním partnerem, který zná místní podmínky a trh. Výběr správného partnera je klíčový, protože výsledky společného podniku závisí na schopnostech a zdrojích obou partnerů.

Akciová společnost (Public Limited Company): Akciové společnosti mohou získat kapitál prostřednictvím prodeje akcií veřejnosti. Mají také lepší přístup k půjčkám a jiným formám financování. Akciové společnosti musí dodržovat přísnější regulační požadavky, včetně zveřejnění finančních výsledků a pořádání pravidelných schůzí akcionářů.

Dceřiná společnost: Dceřiná společnost umožňuje zahraničním společnostem ovládat nepálský podnik, aniž by byly přímo vystaveny rizikům a odpovědnosti. Zřízení dceřiné společnosti může být nákladné a vyžaduje dodržení mnoha místních právních a regulačních požadavků.

Při zřizování kanceláře nebo reprezentace v Nepálu je důležité získat potřebná povolení a licenci od příslušných vládních úřadů. Mohlo by být také užitečné najmout místní zástupce nebo právníka, který by pomohl navigovat v místních právních a obchodních normách.

5.3 Marketing a komunikace

V Nepálu existuje řada soukromých (Kantipur Television, Image Channel, Channel Nepal, Avenues TV, Nepal 1 Television, Sagarmatha Television) a dvě veřejnoprávní **televizní stanice** (NTV 2, Metro), v nichž je možné zaplatit si reklamu.

Silným marketingovým nástrojem je **internet**, který využívají k propagaci zejména místní obchodníci. Dále je možné inzerovat v tištěných médiích a rádiu, které zasáhnou větší část nepálské populace než televize, která je zacílena na střední a vyšší třídu.

V Nepálu je mnoho **agentur pro reklamu a PR**, které poskytují služby pro domácí i zahraniční klienty. Některé z nich zahrnují Outsource Communications, Outreach Nepal, Ads Market Pvt. Ltd., Unitrend Nepal a PR Nepal.

Některé populární **HR agentury** v Nepálu jsou MeroJob, Kumari Job, Growth Sellers a Jobs Dynamics.

Je důležité respektovat **místní kulturu** a hodnoty v marketingových kampaních. V Nepálu je důležitá náboženská citlivost, proto by se měly vyhnout obrazy nebo zprávy, které by mohly být považovány za urážlivé nebo neuctivé vůči místním náboženským přesvědčením. Navíc je důležité dodržovat místní zákony a regulační požadavky týkající se reklamy a marketingu.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Problematika **ochrany duševního vlastnictví** patří do portfolia Ministerstva obchodu, průmyslu a zásobování. Nepál se stal členem WTO v roce 2004 a je povinen svoje zákony, které řeší tuto problematiku, uvést do souladu se zákony vyspělých zemí. Základním zákonem je The Nepalese Patents, Designs and Trademark Act z roku 1965. V oblasti copyrightu je platný Copyright Act z roku 2002, který je v některých částech v souladu s požadavky Dohody TRIPS, nicméně je pouze začátkem cesty k plné kompatibilitě Zákona o copyrightu s požadavky TRIPS. Nepálská vláda proto v roce 2017 formulovala svou politiku v oblasti duševního vlastnictví s cílem učinit z duševního vlastnictví národní prioritu a zdůraznit cennou úlohu.

Politika duševního vlastnictví z roku 2017 slouží jako základ pro **návrh zákona o právech duševního vlastnictví**. Návrh zákona představuje podstatné zlepšení oproti stávajícím zákonům a předpisům o duševním vlastnictví a snaží se kodifikovat všechny zákony o průmyslovém vlastnictví na jednom místě. Jakmile bude návrh zákon o právech duševního vlastnictví přijat, má za cíl uvést nepálské vnitrostátní právo do souladu s mezinárodními normami v oblasti duševního vlastnictví. Zákon v současné podobě zavádí několik koncepcí a postupů v oblasti průmyslového vlastnictví, jako např:

- 1 Koncept národního zacházení (zahraničnímu duševnímu vlastnictví se přiznává národní zacházení rovnocenné domácímu duševnímu vlastnictví);
- 1 elektronický systém pro registraci a správu práv duševního vlastnictví;
- 1 koncept všeobecně známých ochranných známek;
- 1 ustanovení týkající se nucených licencí;
- 1 Regulace praktik narušujících hospodářskou soutěž v oblasti udělování licencí;
- 1 pojmy patentovatelnosti, novosti, vynálezecké činnosti a průmyslové využitelnosti;
- 1 zeměpisná označení a obchodní tajemství jako práva duševního vlastnictví;
- 1 jediný vládní subjekt, který by prosazoval celou škálu otázek týkajících se práv duševního vlastnictví.

Nepál je mj. členem **Světová organizace duševního vlastnictví** (World Intellectual Property Organization, WIPO). Více informací o ochraně duševního vlastnictví v Nepálu lze získat na webové stránce ministerstva obchodu, průmyslu a zásobování: www.moi.gov.np/.

5.5 Trh veřejných zakázek

Informace o nově vypsaných veřejných zakázkách je možno získat na následujících webových stránkách:

<http://www.tendersinfo.com/global-nepal-tenders.php>

<http://www.globaltenders.com/government-tenders-nepal.php>

<http://www.tenderdetail.com/nepal-tenders/1?ci=153>

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

S nástupem politické stabilizace se od roku 2018 právní **prostředí pro podnikání a investice** postupně zlepšuje. Není však dostatečně právně zajištěna ochrana vlastnictví. Soudní systém je málo výkonný, především u nižších instancí je častá korupce a uplatňování politického tlaku. Zahraniční investoři se obávají ve větší míře investovat kvůli **nekontrolované korupci** ve vládním systému, nedostatku přiměřených zákonů a politik, přebujelé byrokracií a nejistotě v otázce repatriace zisků.

Nedostatek jasných vládních ustanovení o proveditelnosti financování je velkou překážkou při realizaci velkých zahraničních investic v zemi. Neexistují jasná ustanovení o finančním či technickém příspěvku vlády ve velkých projektech, což je pro zahraniční investory klíčové.

Před uzavřením obchodu by české firmy měly prověřit registraci a bonitu svých nepálských obchodních partnerů. Informace je možné získat na následujících kontaktech:

- 1. Nepálská obchodní komora (Nepal Chamber of Commerce, NCC) – chamber@wlink.com.np).
- 1. Svaz nepálských obchodních komor (The Federation of Nepalese Chambers of Commerce and Industry, FNCCI) - fncci@mos.com.np

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Víza, celní předpisy

Občané ČR musí pro vstup do Nepálu mít **platné vízum**. Cestující ho mohou získat po **příjezdu** (visa on arrival) nebo mohou před odjezdem požádat o tzv. Elektronické cestovní povolení (Electronic Travel Authorization, ETA) prostřednictvím systému Ministerstva vnitra Nepálu. Na území Nepálu je pro cizince možno vstoupit jak prostřednictvím mezinárodní letecké přepravy, tak pozemními přechody. Pro vstup do Nepálu se musí občané ČR prokázat pasem s platností alespoň 6 měsíců. Imigrační kontrola Vás může požádat o předložení platného cestovního pojištění včetně repatriace ze zahraničí a dokladu o potvrzeném ubytování.

Očkování

Do Nepálu se **doporučuje očkovat** proti žloutence typu A a B, břišnímu tyfu, tetanu, obrně. Při delším pobytu se doporučuje očkovat také proti japonské encefalitidě a meningitidě. V jižních oblastech Nepálu hrozí i nákaza malárií.

Bezpečnost a bezpečností doporučení

Nepál je relativně **bezpečnou zemí**. Přesto nelze vyloučit hospodářskou kriminalitu vůči cizincům, jako jsou drobné kapesní krádeže cenností, finanční hotovosti, fotoaparátů a osobních zavazadel a také krádeže cestovních dokladů. Buďte opatrní ve večerních a nočních hodinách. Pokud se chystáte do hor, pamatujte, že vysokohorská turistika v Nepálu je riziková. Každoročně dochází k úmrtí horolezců. Nikdy se na túry nevypravujte sami.

Veřejná doprava, a pohyb v rámci země

V zemi funguje především **autobusová doprava a vnitrostátní letecká doprava**. Autobusy však bývají často přeplněné a mají i vzhledem ke špatnému stavu komunikací mívají velmi často tragické dopravní nehody se smrtelnými následky. Občanům ČR doporučujeme vyhnout se tomuto druhu dopravy. Lepší variantou je pronajmutí osobního vozidla, především na kratší vzdálenosti. Mezi Káthmándú, Pokharou a několika dalšími městy existuje letecké spojení s riziky v případě letů z a špatného počasí. Před nástupem cesty se vždy informujte o aktuálním vývoji počasí nad oblastí, do které směřujete.

Pojištění a zdravotní péče

V hlavním městě lze najít zdravotní péči na obстойné úrovni, přestože **hygienické standardy** zdravotnických zařízení jsou v porovnání s evropskými zvyklostmi výrazně nižší. Ve venkovských a zejména horských oblastech je situace mnohem horší.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

5.8.1. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Povolení pro zaměstnání cizích státních příslušníků na veškeré pozice vydává Department of Immigration (<http://www.nepalimmigration.gov.np/>). Vzhledem k současnému nepálskému pracovnímu právu je zaměstnávání cizinců omezeno. Tato restrikce vyplývá z vysoké nezaměstnanosti v Nepálu a obtížnosti najít práci pro samotné Nepálce. Každý zájemce o práci proto musí prokázat, že občan Nepálu o požadovanou práci nestojí nebo ji nedokáže vykonávat, což se v praxi ukazuje jako velice obtížné.

5.8.2. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

ČR nemá s Nepálem uzavřenou žádnou bilaterální dohodu o vzájemném poskytování zdravotních služeb. Proto je nutno mít dostatek hotovosti a mít sjednané cestovní pojištění pokrývající náklady na pohotovostní pátrání a záchranu a ošetření během pobytu v Nepálu.

5.9 Veletrhy a akce

Významné akce a veletrhy lze najít na těchto webových stránkách:

<https://10times.com/nepal/tradeshows>

<https://10times.com/nepal/conferences>

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Pro Nepál je akreditované Velvyslanectví ČR v Dillí v Indii.

1) Velvyslanectví ČR v Indii

Adresa: 50-M, Niti Marg, Chanakyapuri, New Delhi – 11002

Tel.: +91-11-24155200

E-mail: newdelhi@mzv.gov.cz

Web: <https://www.mzv.cz/nd>

Facebook: <https://www.facebook.com/czech.embassy.newdelhi>

E-mail obchodního oddělení: newdelhi.commerce@mzv.gov.cz

E-mail konzulárního oddělení: newdelhi.consulate@mzv.gov.cz

Pracovní doba: pondělí – pátek 8:00 – 16:30

2) Honorární generální konzulát ČR v Káthmándú

Vedoucí úřadu: p. Vishnu Kumar Agarwal (komunikace pouze v angličtině)

Adresa: Building No. 494, Ganeshman Singh Path, Tripureshwor, Kathmandu

Tel.: +977-1-4259528 Fax: +977-1-4248001

E-mail: honorary.kathmandu@mzv.gov.cz

Web: <https://czechconsulate.org.np/>

Provozní doba úřadu: pondělí - pátek 10:00 - 18:00

3) Delegace Evropské unie v Nepálu

Adresa: Neel Sarswoti Marg 667 Kathmandu 44600 Nepál

Tel.: +977 1-4429445 Fax: +880 2 22226 3118

E-mail: Delegation-Nepal@eeas.europa.eu

Web: https://eeas.europa.eu/delegations/nepal_en

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Telefonní čísla na policii, požárníky a první pomoc jsou různá podle oblasti. Lze je získat na místní policejní stanici.

- ┆ Kathmandu: (Nepál - Káthmándú : 00977 - 1) Policie: 100, 110 a 120
- ┆ Himalayan Rescue Association: 4440292/3
- ┆ Cizinecká policie: 4222453 a 42223590

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Úřad vlády Nepálu: <http://www.nepal.gov.np/>

Ministerstvo průmyslu: [www.doind.gov.np /](http://www.doind.gov.np/)

Nepál Business Directory : www.nepalbusinessdirectory.info

Ministerstvo průmyslu: www.moi.gov.np/

Ministerstvo financí: www.mof.gov.np

Imigrační úřad: <http://www.nepalimmigration.gov.np/>

Federace nepálských obchodních a průmyslových komor: <http://www.fncci.org>

Nepálský úřad pro cestovní ruch: www.welcomenepal.com

Centrální banka (Nepal Rastra Bank) : www.nrb.org.np